

اسکیزوفرنی چیست؟

اسکیزوفرنی از بیماری های مزمن روانپزشکی می باشد، که با آشفتگی نسبتاً طولانی مدت در گفتار، ادراک، تفکر، عاطفه، اراده، قضاوت و فعالیت اجتماعی مشخص می گردد. نسبت ابتلا در زن و مرد مساوی است.

این اختلال معمولاً در اواخر دهه دوم و اوایل دهه سوم زندگی شروع می شود .

علائم اسکیزوفرنی

*** عقاید نادرست (هذیان):** اعتقاد محکم نسبت به موضوعی که واقعیت ندارد و با ارائه هیچ دلیل یا توضیحی از بین نمی رود.

*** توهم:** دیدن ، شنیدن یا حس کردن چیزهایی که وجود خارجی ندارد.

*** اختلال گفتار:** بکار بردن کلمات بدون رعایت دستور زبان که در شکل شدید آن کلام بیمار قابل فهم نیست.

*** تغییر حالات حسی:** فرد مبتلا ممکن است احساس عجیبی پیدا کرده و کاملاً ارتباطش را با جهان قطع کرده و یا حس کند

که همه چیز آهسته حرکت می کند.

*** تغییر رفتار:** رفتار فرد نسبت به رفتار معمولش تغییر می کند. ممکن است فرد بسیار فعال و یا کاملاً بی حال باشد.

*** کناره گیری از اجتماع:** ترس بیمار از محیط و اشخاص، ترس از تحت تعقیب قرار داشتن و علائم شبیه به اینها باعث میگردند که بیمار خود را در منزل مخفی نماید. ارتباطات در خارج از خانواده و سپس ارتباط با اعضای خانواده روز به روز کمتر می شود.

*** اختلال هیجان:** اختلال در واکنش های هیجانی به صورت گریه و خنده های بی مورد، کرختی و بی حوصلگی، عصبانیت و پرخاشگری از علائم شایعی است که در این بیماران دیده می شود.

*** رفتارهای عجیب و غریب:** گاهی بیماران وضعیتهای خاصی به خود می گیرند. به عنوان مثال ممکن است مدت ها به یک نقطه خیره شوند، با خودشان حرف بزنند و کارهای تکراری انجام دهند.

*** عدم تناسب عواطف و احساسات:** عدم تناسب احساسات با شرایط زمانی و مکانی حاکم بر موقعیتی که فرد در آن به سر

می برد. مثلاً هنگامی که از مرگ نزدیکانش صحبت می کند می خندد یا سرد و بی تفاوت است.

علت اسکیزوفرنی

هر نوع بیماری در اثر اختلال عملکرد طبیعی یک یا چند سیستم بدن بروز می کند. به عنوان مثال بیماری دیپلت (بالا بودن قند خون) به دنبال اختلال در ترشح انسولین و به علت عملکرد بد سیستم هورمونی و غددی بدن بروز می کند. بر مبنای همین اصل ، بیماری اسکیزوفرنی نیز بدنبال اختلال در عملکرد دستگاه عصبی و به ویژه مغز به وجود می آید. تاکنون علت دقیق و چگونگی این تغییرات به دقت روشن نشده است. اما دو عامل مهم را در ایجاد اختلال اسکیزوفرنی موثر می دانند که شامل موارد زیر می باشد:

◀ **آسیب پذیری:** یعنی برخی از افراد به طور ارثی و ژنتیکی بیش از سایر افراد آمادگی ابتلا به اختلال اسکیزوفرنی را دارند ، بنابراین تنظیم برخی از مواد شیمیایی در مغز به هم می خورد و اشکال در عملکرد بعضی از ساختارهای مغز باعث بروز علائم می شود.

◀ **تنش و فشارهای روانی:** عبارت است از شرایط جدیدی که در زندگی ما رخ می دهد و ما باید خود را با آن سازگار کنیم .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی یاسوج

مرکز آموزش و درمانی شهید رجایی

در باره اختلال اسکیزوفرنی بیشتر بدانیم

دفتر پرستاری

سوپروایزر آموزشی فریبا فقهی

عوارض ناخواسته داروها (گرفتگی عضلات، بی قراری، خشکی دهان، احتباس ادرار و خواب آلودگی) می تواند باعث عدم رغبت بیمار به مصرف دارو و عدم بهبودی او گردد که درمان به موقع عوارض دارویی با مراجعه به پزشک، می تواند به پذیرش درمان توسط بیمار کمک کند.

درمان های غیردارویی : این نوع از درمان ها به تنهایی و بدون دارودرمانی اثر بخش نیست بلکه باید همزمان با مصرف داروها برای سازگاری بیشتر و بهبود عملکرد به کار رود . از جمله این درمان ها می توان به مشاوره ، روان درمانی فردی ، آموزش خانواده، آموزش مهارت های اجتماعی به بیمار اشاره کرد.

یاسوج – میدان امام حسین – مرکز آموزشی و درمانی شهید رجایی

عوامل آسیب پذیر فرد را مستعد بیماری می کند و فشارهای روانی نیز شروع بیماری را تسهیل می نمایند. به عنوان مثال: فرد مستعد کم خونی قلب، ممکن است در اثر فشار روانی دچار سکت قلبی شود.

درمان اسکیزوفرنی

درمان دارویی: اسکیزوفرنی اختلالی است که با دارو قابل کنترل می باشد. بدلیل اینکه امکان عود این اختلال وجود دارد درمان دارویی باید بلند مدت صورت گیرد. تنظیم داروها فقط با نظر پزشک معالج تغییر می کند و شما اجازه تغییر نحوه یا میزان مصرف داروها یا توقف مصرف آنها را ندارید.

در مواردی که بیمار افکار خودکشی و دیگر کشی دارد یا رفتار بسیار نامناسب و آشفته (از جمله ناتوانی برای برآورده ساختن نیازهای اساسی مثل غذا، لباس و مکان زندگی) در کنار باشد ، باید در بخش بستری و مراقبت گردد. بستری شدن موجب کاهش استرس بیمار می گردد و او را در سازماندهی فعالیت های روزانه اش کمک می کند.